

Startnotitie

NAAR EEN NIEUWE STRATEGISCHE AGENDA

6 december 2018

NAAR EEN NIEUWE STRATEGISCHE AGENDA

STARTNOTITIE

INHOUD

inhoud	2
1. Positionering	3
2. Visie en Missie	4
3. Strategie (kernpunten)	5
4. Focusthema's	6
5. Samenstelling commissie voor de vernieuwing van de strategische agenda	8

1. POSITIONERING

In 2050 wonen er naar schatting 9 miljard mensen op onze aarde. In een wereld waar ruimte onder druk staat als gevolg van klimaatverandering, verstedelijking en zeespiegelstijging is het een enorme uitdaging om iedereen van voldoende, gezond en duurzaam voedsel te voorzien. Dit vraagt een fundamentele verandering van de manier waarop we met voedsel en voedselproductie omgaan.

Regio Foodvalley herkent en erkent dat de maatschappij als geheel inzet op te veel en goedkoop voedsel. Deze manier van werken eist zijn tol van milieu, biodiversiteit, bodem en mensen. Regio Foodvalley wil bijdragen aan het oplossen van vraagstukken rondom voedsel en voedselproductie die wereldwijd, maar ook op regionaal niveau spelen (maatschappelijke uitdagingen)¹. Regio Foodvalley heeft daarvoor veel in huis. Foodvalley is een economisch krachtige, diverse en bovengemiddeld innovatieve² regio met een aangenaam woon- en werkklimaat. Regio Foodvalley huisvest hét kennis- en innovatiecluster op het gebied van AgriFood, met Wageningen University & Research als kennishart.

De Triple Helix Regio Foodvalley en het Regiobestuur van Regio Foodvalley hebben een commissie de opdracht gegeven om tot een vernieuwde Strategische Agenda te komen. Dit document beschrijft de eerste inzichten en ideeën van deze commissie. Met dit document wordt een voorzet gedaan om het gesprek over de toekomst van onze regio te openen.

De commissie is benieuwd naar reacties, opvattingen en aanvullende inzichten van alle betrokken partijen in de regio. De inbreng die naar aanleiding van deze startnotitie gegeven wordt is voor de commissie essentieel om in de loop van 2019 met een goed voorstel voor een vernieuwde Strategische Agenda te kunnen komen.

---

¹ De Regio Foodvalley draagt op deze wijze bij aan verschillende 'Sustainable Development Goals' van de Verenigde Naties, zoals:

- nr. 2 zero hunger,
- nr. 3 good health and well-being,
- nr. 8 decent work and economic growth,
- nr. 9 industry, innovation and infrastructure,
- nr. 12 responsible consumption and production

² Bron: Regio Foodvalley. (z.d.). Innovatiemonitor. Geraadpleegd op 5 december 2018, van <https://www.regiofoodvalley.nl/projecten/innovatiemonitor/> Het doel van de Innovatiemonitor was te onderzoeken wat de economische bedrijvigheid en innovatiekracht van bedrijven is in de Regio Foodvalley.

2. VISIE EN MISSIE

Visie - Wat is onze ambitie voor 2025?

Regio Foodvalley is een economische topregio op het gebied van AgriFood, ingebed in een omgeving waar het goed wonen, werken en ondernemen is. Economie, mens, dier en omgeving floreren hier. Vanuit de kracht van deze regio zetten we gericht in op het realiseren van brede welvaart³, zodat economische ontwikkeling hand in hand gaat met het werken aan maatschappelijke uitdagingen.

In 2025:

- Biedt Regio Foodvalley een gezonde en vitale leefomgeving voor mens en dier; een regio waar inwoners trots op zijn.
- Is Regio Foodvalley de proeftuin voor innovatie op het gebied van gezonde en duurzame voeding, dé plek om kennis te verzamelen, te delen en toe te passen.
- Zijn we koploper op de weg naar duurzame en betaalbare energie en vervullen we een voorbeeldfunctie hoe grondstoffen en materialen maximaal (her)bruikbaar zijn.
- Bevat de regio een diversiteit aan krachtige economische clusters, waaronder Food, Health, Tech en ICT, waarin en waartussen cross-sectorale innovatie plaatsvindt.

Missie - waar is Regio Foodvalley van?

Regio Foodvalley is een Triple Helix samenwerking, in het werkgebied van acht gemeenten⁴ gelegen in de provincies Gelderland en Utrecht, waar bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden resultaatgericht en programmatisch samenwerken om de economische ontwikkeling van de regio te stimuleren. De Regio Foodvalley staat voor drie kernbegrippen:

- Circulair – we willen een toekomstbestendige economie waarin circulair werken de gewoonte is. Circulair werken zorgt voor een oneindige kringloop van grondstoffen, materialen, kennis en benut de capaciteiten van mensen en zorgt daarmee voor een inclusief sociaal economisch model én milieuwinst.
- Gezond - we zetten in op gezondheid en vitaliteit van mens en dier. Dat begint bij onze bodem en onze leefomgeving, en werkt door in ons voedsel en onze leefstijl.
- In verbinding - Regio Foodvalley is verbinding: verbinding tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden. Verbinding tussen Utrecht en Gelderland, stedelijk gebied en buitengebied; verbinding tussen de krachtige en diverse regionale economie en het kennisintensief topcluster AgriFood. Deze verbindingen zijn een voorwaarde om te komen tot innovatie en de oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan.

---

³ Zie: CBS. (z.d.). Monitor Brede Welvaart 2018. Geraadpleegd op 5 december 2018, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2018/20/monitor-brede-welvaart-2018>

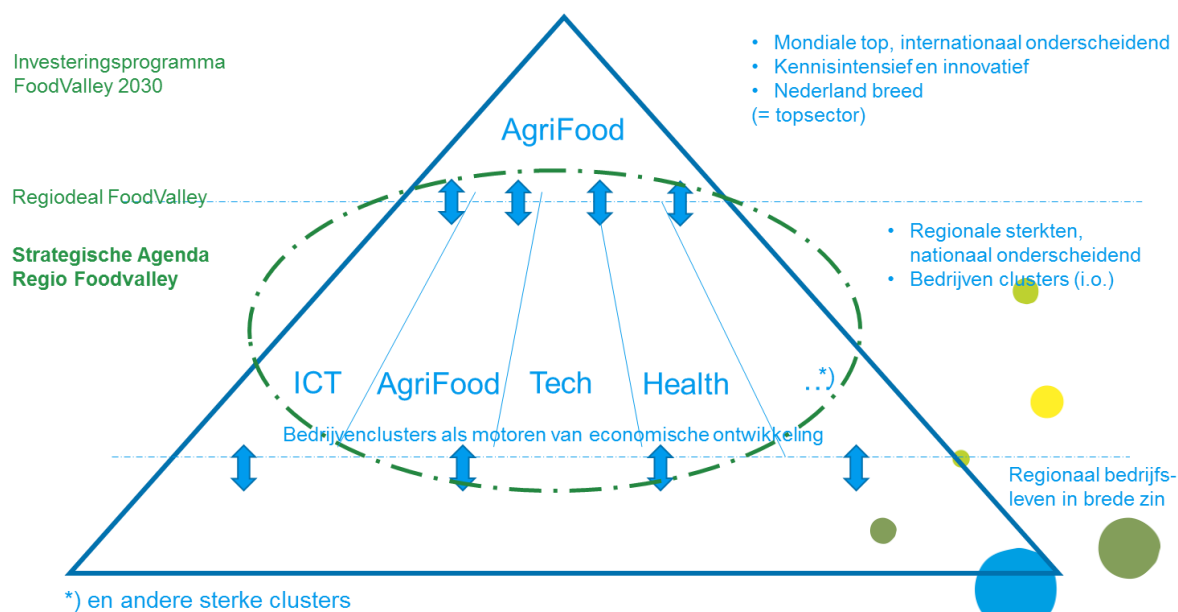
⁴ De gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen

3. STRATEGIE (KERNPUNTEN)

De Regio Foodvalley wil de komende jaren de hierboven verwoorde visie uitwerken aan de hand van de onderstaande strategische kernpunten.

1. Triple Helix samenwerking - De ambitie die we in de Strategische Agenda uitspreken kan alleen hard worden gemaakt, wanneer de Triple Helix partners zich er gezamenlijk voor inzetten. Dit vraagt om daadkracht, inzet en betrokkenheid voor de realisatie van de centrale opgaven. De Triple Helix partners (ondernemers, onderwijs/onderzoek en overheid en maatschappelijke instellingen), werken op een gelijkwaardige manier samen, op basis van een gezamenlijke focus en op een programmatische, doelgerichte manier.
2. Aandacht voor de bredere economische basis van de regio – In Regio Foodvalley gaat het economisch gezien goed. Met het oog op de toekomst, is het van belang om extra aandacht te besteden aan sectoren waar de economie van de regio op rust. Maar ook voor sectoren die landelijk gezien onderscheidend zijn of onderscheidend kunnen worden. Het stimuleren van sterke regionale clusters kan daar in belangrijke mate aan bijdragen, ICT Valley is hierin een aansprekend voorbeeld. Versterking en toekomstbestendig maken van de economische basis vergt ook inzet op thema's als circulair ondernemen.
3. Verbinding met het topcluster AgriFood - De aanwezigheid van het kenniscluster op AgriFood onderscheidt Regio Foodvalley van andere regio's. Van de kennis van dit topcluster kunnen en moeten ondernemers uit dit gebied méér profiteren. WUR en andere kennisinstellingen moeten veel intensiever betrokken zijn bij de innovatievragen van het regionale bedrijfsleven en andersom kan het regionaal bedrijfsleven intensiever betrokken zijn bij onderzoeks- en valorisatieprojecten binnen het topcluster. Daarmee ontstaat tevens een rijke real life leer- en onderzoeksomgeving (proeftuin) voor studenten en onderzoekers voor wetenschappelijke-, hbo- en mbo-instellingen. Dit alles gebeurt al, maar er liggen nog onbenutte kansen. Er kan bijvoorbeeld direct ingezet worden op verbinding met het Health-cluster en daarmee ook met de Utrechtse kennis en kunde op dit terrein.

Figuur 1 schetst de regio met daarbinnen de Triple Helix samenwerking; de verbinding tussen het regionale bedrijfsleven in brede zin en het topcluster AgriFood.

Figuur 1 Strategische Agenda in relatie tot Regiodeal en Investeringsprogramma Foodvalley 2030

4. FOCUSTHEMA'S

Met de Strategische Agenda spreken we (de Triple Helix partijen binnen de regio) af wat we met elkaar willen bereiken in het kader van Regio Foodvalley en hoe we dat willen gaan doen. We committeren ons aan het realiseren van de gezamenlijke doelen. Op deze onderwerpen spreken we af dat we onze strategische ambities en inspanningen zoveel mogelijk met elkaar in lijn en onder de noemer en vlag van Regio Foodvalley brengen.

Regio Foodvalley wil op de volgende thema's⁵ (programma's) het verschil maken:

1. **Transitie agrarische sector / vitaal platteland: is gericht op nieuwe, innovatieve** maatregelen voor een zoveel mogelijk duurzame landbouw met een gezonde leefomgeving voor mens en dier. Hierbij is aandacht voor het versnellen van innovaties voor de (intensieve) veehouderij en initiatieven voor het produceren van alternatieve vormen van voedsel.
2. **Gezonde voeding, van prille start tot oude dag:** is gericht om mensen te verleiden om gezonder en duurzamer te eten. Er wordt gewerkt aan voedselonderwijs, bewustwordings- en preventieprogramma's die gaan over de hele voedselketen en met de hele zorgketen.
3. **Energietransitie:** is gericht op het verduurzamen van woon- en werklocaties en het realiseren van duurzame opwek van energie.
4. **Human Capital:** een economische topregio heeft een optimaal functionerende arbeidsmarkt met aandacht voor de volle breedte: voor elk talent en in elke levensfase.
  - Toptalent kiest voor de regio: we investeren in de bekendheid en aantrekkelijkheid van de mogelijkheden die de regio biedt voor toptalenten.
  - Een leven lang leren en ontwikkelen: doordat mensen zich blijven ontwikkelen op een wijze die aansluit bij de behoefte op de arbeidsmarkt, verminderen we kwetsbaarheid van bedrijven en werknemers.
  - Elk talent telt: we bouwen aan een inclusieve arbeidsmarkt. Niet alleen vanuit sociaal motief maar ook vanuit economisch oogpunt.
  - We kijken vooruit: door slim gebruik te maken van beschikbare data houden we zicht op toekomstige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.
5. **Versterking innovatie/ecosysteem, digitalisering en circulaire economie:** het inspelen op kansen die nieuwe technologieën (zoals robotisering) en maatschappelijke ontwikkelingen met zich meebrengen, is een voorwaarde om onze regionale economie toekomstbestendig te maken. De focus ligt hierbij op het versterken van *local buzz*: de regionale structuur voor innovatiestimulering en kennisuitwisseling (in de volle breedte, dus niet gericht op specifieke sectoren of clusters) en clustervorming.

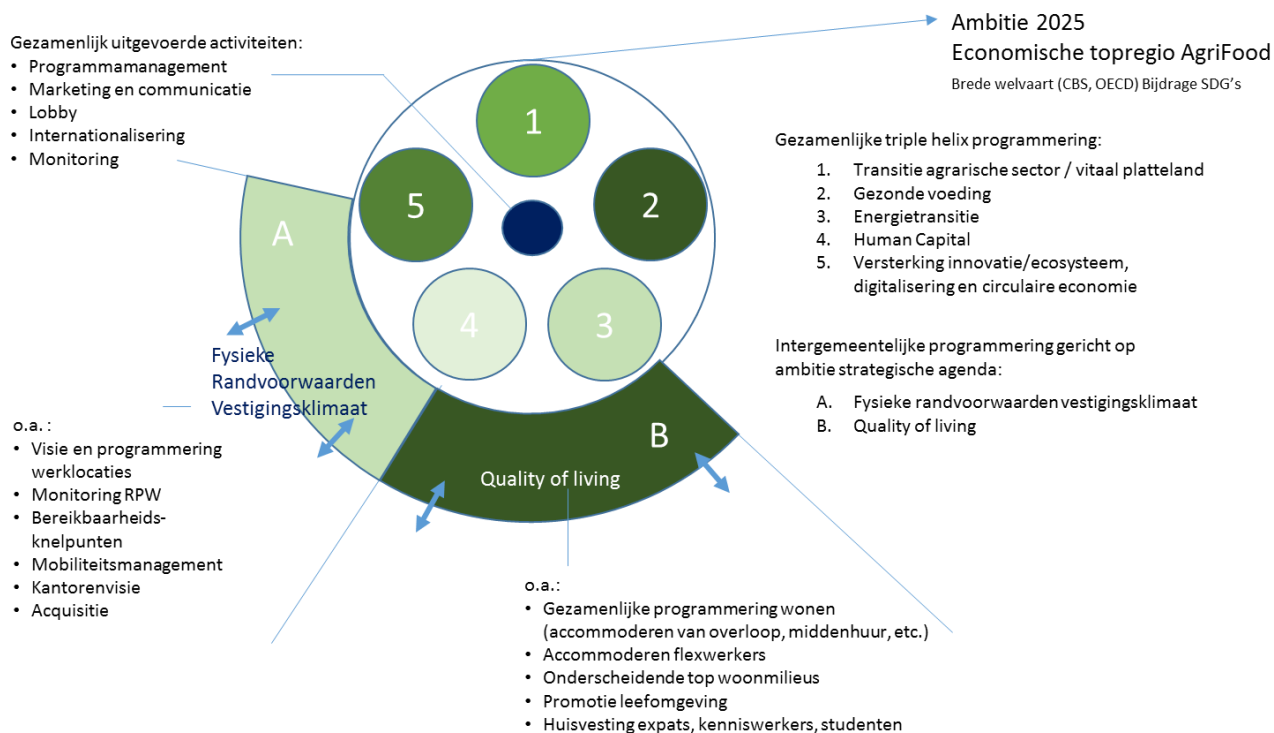
⁵ Het thema Transitie agrarische sector omvat het eerste inhoudelijke spoor binnen de Regiodeal. Het thema Voeding en gezondheid omvat het tweede inhoudelijke spoor binnen de Regiodeal. Onderdelen van het derde spoor van de Regiodeal komen terug in de overige thema's.

De essentiële randvoorwaarden om het verschil op deze thema's te kunnen maken zijn:

- A. Fysieke randvoorwaarden vestigingsklimaat:** zorgen voor balans tussen economische activiteiten en woon- en leefomgeving. Een bloeiende economie vraagt om goede fysieke bereikbaarheid van de regio en binnen de regio (via OV, fiets en auto), evenals digitale ontsluiting van de regio. De regionale opgave is om afspraken te maken over een divers aanbod van werklocaties die aansluiten bij de omgeving.
- B. Quality of Living:** is gericht op de vraag hoe we als regio een aantrekkelijker woon- en leefomgeving kunnen bieden, met als belangrijke voorwaarde om werknemers naar dit gebied te trekken. Het gaat dan onder andere om het accommoderen van flexwerkers (o.a. expats, kenniswerkers, studenten), het accommoderen van onderscheidende top woonmilieus en promotie van de regionale leefomgeving.

Alle genoemde thema's zijn nauw met elkaar verbonden en vormen samen de scope van de Strategische Agenda. Figuur 2 geeft de inhoudelijke scope van de Strategische Agenda weer en schetst de ambitie voor 2025.

Scope Strategische Agenda

Figuur 2 Inhoudelijke scope van de Strategische Agenda

5. SAMENSTELLING COMMISSIE VOOR DE VERNIEUWING VAN DE STRATEGISCHE AGENDA

Naam	Functie
Gijs Eikelenboom (voorzitter)	Commercieel directeur Denkavit Nederland BV, Voorzitter Barneveldse Industriële Kring
René van Holsteijn	Directeur IW4, Bedrijvenkring Ondernemend Veenendaal
Mariska de Kleijne (vicevoorzitter)	Directievoorzitter bij Rabobank Vallei en Rijn
Bastiaan Pellikaan	Voorzitter College van Bestuur Aeres
Mirjam van 't Veld	Voorzitter Raad van Bestuur Ziekenhuis Gelderse Vallei
René Verhulst	Voorzitter Regio Foodvalley en voorzitter Triple Helix
Gerke van Zalk	Voorzitter Federatie Ondernemerskringen Valleiregio
Piet Zoon	Vicevoorzitter Regio Foodvalley en vicevoorzitter Triple Helix

